

ZWERFVAL Na hoogwater begint grote schoonmaakactie langs Maas

Gebruikelijk voorjaarsbeeld op de Limburgse Maasoever. Als de periode van hoogwater voorbij is, begint de grote schoonmaak. foto's Gerrit Lenting/Groene Brigade provincie Limburg

Puin ruimen

Al kun je het aan het weer (nog) niet aflezen, de winter is voorbij en het voorjaar staat in de startblokken. De tijd van de grote schoonmaak. Ook langs de Maas. De 'hoogwaterperiode' is - als alles normaal verloopt - achter de rug, de puinruimers kunnen aan de slag.

door **Guus Urlings**

De doelstelling? Sylvia Spierts, projectleider bij het IVN en coördinator van de actie *Schone Maas* in Limburg, hoeft er niet lang over na te denken. „We streven ernaar om binnen een paar jaar de oevers van de Maas van zuid tot noord helemaal schoon te hebben. En schoon te houden.” Voorjaar. Traditiegetrouw de tijd van de grote schoonmaak. Ook langs de Maas. De tijd van het hoge water is voorbij, en nu wordt goed zichtbaar hoeveel troep de Maas meesleurt op haar weg door Limburg, vooral ook hoeveel troep ze in de voorbije winter weer in Limburg heeft achtergelaten. Terreinbeheerders, vaak met steun van natuur- en milieugroepen, scholieren en andere vrijwilligers kunnen de borst weer nat maken. Het is een bekend beeld in deze tijd van het jaar. Hopen afval markeren de hoogwaterlijn op de Maasoever. Struiken en bomen zijn 'versierd' met wapperende flarden plastic. Vrijwilligers sjouwen met prikkers en huisvuilzakken door het terrein om zo veel mogelijk van dat afval te verwijderen. Omdat het geen gezicht is, maar ook om te voorkomen dat al dat afval straks, als de Maas weer stijgt, alsnog wegspoelt naar de zee. Daar levert de uitdijende 'plasticsoep' al meer dan genoeg problemen op. Opruimen dus, die handel.

Liefst zo dicht mogelijk bij de bron, langs de waterwegen die naar zee leiden. Sylvia Spierts: „Vorig jaar tijdens Wereldwaterdag hebben alle betrokkenen - provincie, Rijkswaterstaat, terreinbeheerders, waterschappen, een aantal gemeenten - besloten het probleem gezamenlijk aan te gaan pakken. Iedereen deed al wel wat, maar er was nauwelijks zicht op wie wat deed, vooral ook op wat er nog niet gebeurde.” Wat dat laatste betreft: volgens een heel grove schatting wordt momenteel slechts 10 tot 15 procent van het zwerfval in en langs de Maas opgeruimd. Er staan dus nog heel wat witte vlekken op de kaart. „Vandaar dat we dit jaar gestart zijn met een proefproject”, zegt Sylvia Spierts. „We hebben alle gemeenten nog eens aangeschreven om te zorgen dat ze de problematiek beter op het netvlies krijgen, maar ook om te zien hoe groot de animo is om er ook gezamenlijk de schouders onder te zetten. We hebben nog eens nadrukkelijk gewezen op het unieke beleid van Rijkswaterstaat Limburg - alleen in deze provincie gebeurt dat - om het in het buitengebied ingezamelde Maasafval van 1 maart tot 1 mei gratis op te halen. En we hebben stevig ingezet op de mogelijkheden om vrijwilligers in te schakelen. Niet alleen op basis van idealisme, hoewel dat na-

tuurlijk wel een grote rol blijft spelen, maar ook door bijvoorbeeld een vergoeding in het vooruitzicht te stellen. Natuurmonumenten heeft daar al ervaring mee, bijvoorbeeld in de buurt van Stevensweert, waar twee harmonieën een stuk Maasoever geadopteerd hebben. Zoiets zou je ook elders kunnen doen.” Inmiddels zijn de gemeenten Bergen, Venlo, Beesel, Maasgouw en Peel en Maas als 'actieve participant' tot het project toegetreden. Andere Maasgemeenten volgen het project met belangstelling, maar zien dit jaar nog geen kans daadwerkelijk mee te doen. De reacties zijn veelbelovend. Sylvia Spierts: „In de gemeente Bergen hebben zich al tien groepen aangemeld om te helpen met puinruimen. Beesel heeft particuliere oevereigenaren en pachters aangeschreven met het verzoek mee te doen. We hebben er zelfs een soort loterij met een geldprijs aan gekoppeld. Venlo zet geen vrijwilligers in maar groepen als langdurig werklozen. Zo gaat iedereen op zijn eigen manier aan de slag. Straks gaan we kijken hoe we die puzzelstukjes aan elkaar kunnen leggen, hoe we langs de Maas in heel Limburg het probleem zo efficiënt mogelijk kunnen aanpakken. Alles voor dat éne doel: een schonere rivier.”

